

Seat No.

Rayat Shikshan Sanstha's
Chhatrapati Shivaji College, Satara (Autonomous)
B.A. (SEM/CR) CBCS Part-I Semester-I Examination: October/November-2022
Education (Optional) Paper-I
EDUO1: Philosophical Foundation of Education

Day and Date: Tuesday, 06/12/2022

Total Marks: 60

Time: 1.00 PM To 3.00 PM

Instructions:

1. All Questions are Compulsory.
2. All Questions carry equal marks.
3. Figures to the right indicate full marks

Q.1. Choose the Correct alternatives from the following.

15

- 1 Culture is----- created
a. Nature b. Society c. Human d. school
- 2 The one for whom we live is called-----
a. Life b. Rules c. Values d. Culture
- 3 ----- is a small and ideal replica of society.
a. House b. Joint family c. School d. Bank
- 4 Public cleanliness is a----- type of value.
a. public b. personal c. aesthetic d. moral
- 5 Celebrating Valentine's Day is----- culture.
a. western b. eastern c. polar d. None of these
- 6 The oldest form of discipline is -----
a. Discipline of oppression b. Discipline of influence c. Self-discipline d. None of these
- 7 In the ----- type of discipline children are given full freedom.
a. Discipline of individual influence b. School discipline c. Self-discipline d. None of these
- 8 A teacher is a nation's-----.
a. Statue maker b. Sculptor c. Artist d. the painter
- 9 Education in India has started to become -----.
a. Socialization b. Modernization c. Marketization d. integration
- 10 There are ----types of school discipline.
a. two b. three c. four d. five
- 11 Who gave the basic mantra 'earn and learn'?
a. J.P. Naik b. Karmveer Bhaurao Patil c. Mahatma Gandhi d. Yogi Arvind Ghosh

- 12 What degree did Pune University give Karmaveer?
a. PadmaBhushan b. PadmaVibhushan c. BharatRatna d. D.Litt
- 13 Satyashodhak Samaj was founded by ----- .
a. Mahatma Phule b. Agarkar c. Lokmanya Tilak d. Raja Rammohan Roy
- 14 Who started the newspaper 'Deenbandhu'?
a. Mahatma Phule b. Agarkar c. Lokmanya Tilak d. Raja Rammohan Roy
- 15 Who wrote the book 'Farmer's Delight'?
a. Karmaveer Bhaurao Patil b. Mahatma Gandhi c. Mahatma Phule d. Radhakrishnan

Q.2. Write short Notes (Three out of Four) .

15

- 1 Personal development
- 2 interest
- 3 Discipline of repression
- 4 Rayat Shikshan Sanstha - Establishment

Q.3. Write short Answers (Three out of Four) .

15

- 1 Explain the importance of culture in human life.
- 2 Explain family causes of indiscipline.
- 3 Explain the educational philosophy of Karmveer Bhaurao Patil.
- 4 Explain Mahatma Phule's view on women education

Q.4.. Answer the following question on broad. (One out of two).

15

- 1 Explain in detail the types of discipline
- 2 Explain Mahatma Phule's attitude about women education .

मराठी रूपांतर

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 संस्कृती----- निर्मित आहे.
अ. निसर्ग ब. समाज क. मानव ड. शाळा
- 2 ज्याच्यासाठी आपण जगतो त्याला----- म्हणतात.
अ. जीवन ब. नियम क. मूल्य ड. संस्कृती
- 3 ----- ही समाजाची छोटी व आदर्श ही प्रतिकृती आहे.
अ. घर ब. एकत्र कुटुंब क. शाळा ड. बँक

- 4 सार्वजनिक स्वच्छता हे----- प्रकारचे मूल्य आहे.
अ. सार्वजनिक ब.वैयक्तिक क.सौंदर्यात्मक ड.नैतिक
- 5 'व्हॅलेंटाईन डे' साजरा करणे ही----- संस्कृती आहे.
अ.पाश्चिमात्य ब.पौरवात्य क.ध्रुवीय ड.यापैकी नाही
- 6 शिस्त राखण्याचा अत्यंत जुना प्रकार ----- आहे . अ.दडपशाहीची शिस्त ब.व्यक्तिप्रभावाची शिस्त
क.स्वयंशिस्त ड. यापैकी नाही
- 7 शिस्तीच्या ----- प्रकारात मुलांना पूर्ण स्वातंत्र्य दिले जाते . अ. व्यक्तीप्रभावाची शिस्त
ब.दडपशाहीची शिस्त क.स्वयंशिस्त ड.यापैकी नाही
- 8 शिक्षक हा राष्ट्राचा----- आहे.
अ. मूर्तिकार ब.शिल्पकार क. कलाकार ड. चित्रकार
- 9 भारतात शिक्षणाचे----- होऊ लागले आहे.
अ.समाजीकरण ब.आधुनिकीकरण क. बाजारीकरण ड.एकात्मिककरण
- 10 शालेय शिस्तीचे -----प्रकार पडतात .
अ.दोन ब.तीन क.चार ड.पाच
- 11 'कमवा आणि शिका' हा मूलमंत्र कोणी दिला?
अ) जे.पी.नाईक ब) कर्मवीर भाऊराव पाटील क)महात्मा गांधी ड)योगी अरविंद घोष
- 12 पुणे विद्यापीठाने कर्मवीरांना कोणती पदवी दिली?
अ) पद्मभूषण ब) पद्मविभूषण क)भारतरत्न ड) डी.लिट
- 13 सत्यशोधक समाजाची स्थापना ----- यांनी केली .
अ) महात्मा फुले ब) आगरकर क) लोकमान्य टिळक ड) राजा राममोहन रॉय
- 14 'दीनबंधू' हे वर्तमानपत्र कोणी सुरु केले? अ) महात्मा फुले ब) आगरकर क) लोकमान्य टिळक ड) राजा राममोहन रॉय
- 15 'शेतकऱ्यांचा आसूड ' हे पुस्तक कोणी लिहिले ?
अ) कर्मवीर भाऊराव पाटील ब)महात्मा गांधी क)महात्मा फुले ड) राधाकृष्णन

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 व्यक्तिगत विकास
- 2 अभिरूची
- 3 दडपशाहीची शिस्त
- 4 रयत शिक्षण संस्था- स्थापना

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 मानवी जीवनात संस्कृतीचे महत्त्व स्पष्ट करा.
- 2 बेशिस्तीची कौटुंबिक कारणे सोदाहरण स्पष्ट करा
- 3 कर्मवीरांच्या शैक्षणिक तत्त्वज्ञानाची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा

4 महात्मा फुले यांचा स्त्री शिक्षण विषयक दृष्टिकोन स्पष्ट करा

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

1 शिस्त राखण्याचे प्रकार सविस्तर स्पष्ट करा

2 महात्मा फुले यांचा स्त्रीशिक्षण विषयक दृष्टीकोण स्पष्ट करा .

Model Answer Paper

Rayat Shikshan Sanstha's
Chhatrapati Shivaji College, Satara (Autonomous)
B.A. (SEM/CR) CBCS Part-I Semester-I Examination: October/November-2022
Education (Optional) Paper-I
EDUO1: Philosophical Foundation of Education

Day and Date: Tuesday, 06/12/2022

Total Marks: 60

Time: 1.00 PM To 3.00 PM

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

1 संस्कृती----- निर्मित आहे.

अ. निसर्ग ब. समाज क. मानव ड. शाळा

Option 3

2 ज्याच्यासाठी आपण जगतो त्याला----- म्हणतात.

अ. जीवन ब. नियम क. मूल्य ड. संस्कृती

Option 3

3 ----- ही समाजाची छोटी व आदर्श ही प्रतिकृती आहे.

अ. घर ब. एकत्र कुटुंब क. शाळा ड. बँक

Option 3

4 सार्वजनिक स्वच्छता हे----- प्रकारचे मूल्य आहे.

अ. सार्वजनिक ब. वैयक्तिक क. सौंदर्यात्मक ड. नैतिक

Option 1

5 'व्हॅलेंटायन डे' साजरा करणे ही----- संस्कृती आहे.

अ. पाश्चिमात्य ब. पौरवात्य क. ध्रुवीय ड. यापैकी नाही

Option 1

6 शिस्त राखण्याचा अत्यंत जुना प्रकार ----- आहे . अ. दडपशाहीची शिस्त

ब. व्यक्तिप्रभावाची शिस्त

क. स्वयंशिस्त ड. यापैकी नाही

Option 1

- 7 शिस्तीच्या ----- प्रकारात मुलांना पूर्ण स्वातंत्र्य दिले जाते . अ. व्यक्तीप्रभावाची शिस्त
ब.दडपशाहीची शिस्त क.स्वयंशिस्त ड.यापैकी नाही

Option 3

- 8 शिक्षक हा राष्ट्रचा----- आहे.
अ. मूर्तिकार ब.शिल्पकार क. कलाकार ड. चित्रकार

Option 2

- 9 भारतात शिक्षणाचे----- होऊ लागले आहे.
अ.समाजीकरण ब.आधुनिकीकरण क. बाजारीकरण ड.एकात्मिककरण

Option 1

- 10 शालेय शिस्तीचे ----प्रकार पडतात .
अ .दोन ब.तीन क.चार ड.पाच

Option 2

- 11 'कमवा आणि शिका' हा मूलमंत्र कोणी दिला?
अ) जे.पी.नाईक ब) कर्मवीर भाऊराव पाटील क)महात्मा गांधी ड)योगी अरविंद घोष

Option 2

- 12 पुणे विद्यापीठाने कर्मवीरांना कोणती पदवी दिली?
अ) पद्मभूषण ब) पद्मविभूषण क)भारतरत्न ड) डी.लिट

Option 4

- 13 सत्यशोधक समाजाची स्थापना ----- यांनी केली .
अ) महात्मा फुले ब) आगरकर क) लोकमान्य टिळक ड) राजा राममोहन रॉय

Option 1

- 14 'दीनबंधू' हे वर्तमानपत्र कोणी सुरु केले? अ) महात्मा फुले ब) आगरकर क) लोकमान्य टिळक ड) राजा राममोहन रॉय

Option 1

- 15 'शेतकऱ्यांचा आसूड' हे पुस्तक कोणी लिहिले ?
अ) कर्मवीर भाऊराव पाटील ब)महात्मा गांधी क)महात्मा फुले ड) राधाकृष्णन

Option 3

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 व्यक्तिगत विकास

Ans:

- 2 अभिरूची

Ans:

- 3 दडपशाहीची शिस्त

Ans:

- 4 रयत शिक्षण संस्था- स्थापना

Ans:

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

1 मानवी जीवनात संस्कृतीचे महत्त्व स्पष्ट करा.

Ans:

2 बेशिस्तीची कौटुंबिक कारणे सोदाहरण स्पष्ट करा

Ans:

3 कर्मवीरांच्या शैक्षणिक तत्त्वज्ञानाची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा

Ans:

4 महात्मा फुले यांचा स्त्री शिक्षण विषयक दृष्टिकोन स्पष्ट करा

Ans:

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

1 शिस्त राखण्याचे प्रकार सविस्तर स्पष्ट करा

Ans:

2 महात्मा फुले यांचा स्त्रीशिक्षण विषयक दृष्टीकोण स्पष्ट करा .

Ans:
